Otavian podcast sarja Järkipuinti oppimisen asialla on käsittelee opetuskentän ajankohtaisia teemoja eri näkökulmista. Järkipuinti on osa Euroopan sosiaalirahaston rahoittama OKO - osallisuus kokemuksellisuus ja osaaminen näkyväksi hanketta.

Tuija Salminen: Meillä kaikilla on monenlaista osaamista. Osaaminen karttuu vapaa-ajalla ja opinnoissa, työssä ja harrastuksissa. Osaamista ei ole aina helppo saada näkyväksi vaikka monenlaisista osaamisesta on hyötyä esimerkiksi työnhaussa. Eri oppilaitosten todistukset kertovat ennen kaikkea opiskeltavien aiheiden sisältöjen hallinnasta. Opiskelija tuo kuitenkin mukanaan opintoihin oman taustansa, kokemuksensa ja osaamisensa. Kuinka hän voisi hyödyntää niitä opinnoissaan, voisivatko osaamismerkit olla tässä apuna? Tällä kertaa keskustelemme siitä mitä digitaaliset osaamismerkit oikeastaan ovat ja mitä kaikkea niillä voi tehdä. Minä olen Tuija Salminen ja keskustelemassa kanssani asiantuntijoina ovat opintokeskus Siviksen Lotta Pakanen ja Tieken Merja Sjöblom. Tervetuloa mukaan Lotta ja Merja. Kerrotteko ihan lyhyesti keitä te olette ja miten liitytte osaamismerkkeihin?

Lotta Pakanen:  Minä oon tosiaan Pakasen Lotta asiantuntija Siviksestä. Osaamismerkit on mulle tuttuja vuodesta 2011 lähtien ja sivis tukee suomalaisia järjestöjä osaamismerkkien suunnittelemisessa ja luomisessa ja lisäksi me kehitellään sellaisia kaikille järjestöille yhteisiä isoja osaamismerkki kokonaisuuksia joita sitten järjestöt voi ottaa käyttöönsä ja sitä kautta sitten auttaa sen osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamista.

Merja Sjöblom:  joo ja minä olen Merja Sjöblom digiosaamisen vauhdittaja Tieke tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry:stä ja osaamismerkki on parissa tehnyt töitä useita vuosia ja ja tota niin sitä eri näkökulmista eli ihan yleisestikin Tieken strategisissa linjauksissakin meidän roolimme on edistää osaamisen arviointia ja osaamisen tunnistamista ja osaamisen tunnustamista ja sitä tehdäänkin toki monissa hankkeissa ja erityisesti pyritään olemaan mukana tällaisessa geneerisissä osaamisen tunnistamisesta eli niin että isoissa verkostoissa tehdään yhteistyössä osaamismerkkejä. Me Tiekessä myöskin koordinoidaan Badge Finland verkostoa jonka selkeä tavoite on edistää yhteistyötä eri toimijoiden kesken jotta osaamismerkit olisi järkevästi käytössä ja sitä kautta sitten luonnollisesti edistää yleisesti osaamismerkkien tunnettuutta ja niiden käyttöä.

Tuija Salminen: sitten tulee tietenkin mieleen että mitä ne osaamismerkit oikeastaan ovat?

Lotta Pakanen: Niille on varmaan aika monta erilaista määrittelyä. Riippuu paljon ihmisestä, organisaatiosta miten sitä osaamismerkkiä  määritellään, mutta nehän on siis tämmösiä digitaalisia todisteita jostain osaamisesta. Ne voi olla suoritettu koulutus, tehty vapaaehtoistyö, hankittu pätevyys, ihan joku yksittäinen tietotaito. Mut mä ite ajattelen et ne on tällaisia digitaalisia sähköisiä todisteita joita on sitten helppo kerätä ja helppo jakaa myöskin muiden nähtäväksi.

Merja Sjöblom: Juuri näin ja yksinkertaisimmillaan osaamismerkkejä voi kuvitella tällaisena perinteisenä pinssillä, sillä osaamismerkkihän on käytännössä kuva ja siellä siihen kuvaan sisältyvä metadata kertoo sitten juuri nuo asiat mitä Lottakin äsken tuossa mainitsi että mistä se osaaminen koostuu. Parhaimmillaan osaamismerkki sisältää sitä hyvin sanotettua tietoa osaamisesta eli edistää tätä osaamisperusteisuusuutta.

Tuija Salminen: Ja teillä molemmilla on nyt silleen omissa organisaatiossa tämmönen toiselta tuetaan järjestöjä tai tehdään kokonaisuuksia ja Merja kuten sanoit ootte näitä laajoja geneerisiä merkkejä luomassa. Mutta millaisesta osaamisesta sitten oikeastaan voisi esimerkiksi saada tunnustusta. Millaisia merkkejä te ootte ollut tekemässä tai tai tehneet?

Lotta Pakanen: Me kannustetaan järjestöjä luomaan merkkejä, jotka tunnustaa sellaista osaamista mitä ehkä ei niin kuin perinteisesti tunnusteta tai dokumentoida vaikkapa todistuksin. Eli monet järjestöt käyttää osaamismerkkijä tosiaanki erilaisten vapaaehtois tehtävien tunnustamiseen tai sitten tosiaan yksittäisten osaamistenm usein myöskin tämmösten geneeristen osaamisten, mutta löytyi sieltä paljon muutakin, niin näiden tunnustamiseen. Eli ehkä siellä niinku pyörii enemmän sellaista osaamista mistä ei olla annettu tämmöstä perinteistä todistusta. Eli ollaan haluttu myös ehkä niinku miettiä jotain tällaista uudenlaista tapaa tuoda sitä osaamista esille ja siihen se osaamismerkki on sitten ainakin tällä mun edustamalla kentällä niin sopinu oikein hyvin.

Merja Sjöblm: Joo kyllä juuri näin se menee menee ja parhaimmillaan sitä osaamista kun meille kaikille kertyy lukemattomissa paikoissa, on se sitten työssä, vapaa-ajalla, harrastustoiminnassa niin osaamismerkkien avulla saadaan sen virallisen koulutuksen lisäksi nostettua esiin muualla hankittua osaamista joka täydentää sitten sitä kaikkea muuta osaamista mitä meillä on ja se esimerkiksi vapaaehtoistyössä hankittu osaaminen se on tosi arvokasta se on vähintään yhtä arvokasta kuin mikä tahansa muu osaaminen niin sillon sen osaamisen todentaminen osaamismerkkillä on aivan erinomainen asia. Osaamismerkinhän voi saada hyvinkin aiemmin hankitusta osaamisestaan eli se ei aina tarkota sitä pitää osallistua juuri nyt johonkin koulutukseen jossa osaaminen todennetaan vaan se voidaan se osaaminen todentaa esimerkiksi tällaisen merkki hakemuksen avulla missä pystyt näyttämään että taidot ovat hallinnassa.

Tuija Salminen: No sitten mä ajattelin et jos mä tuota vaikka vapaaehtoistyöntekijänä tai jonkun oppilaitoksen opiskelijana tai miksei myöskin tuota ihan siis jonkun organisaation edustajana lähtisin hakemaan tällaistä merkkiä niinku se Merja mainitsit tuossa, ja varmaan sitä katotaan vielä että miten miten nyt merkkejä vois hakee, niin tota miten opiskelija voi sitten hyödyntää tai miten näitä merkkejä voisi käytännössä hyödyntää jos on merkki myönnetty?

Lotta Pakanen: Ne on siis digitaalisia nimensä mukaisesti ja se tarkoittaa että ne sisältää dataa digitaalisessa muodossa, mikä helpottaa sitä että sitä osaamismerkkiä voidaan jakaa esimerkiksi linkkinä. Toki sitä voidaan viedä ja tuoda suoraan erilaiseen sosiaalisen mediaan kuten LinkedIniin, mutta mun mielestä se linkki on myöskin niinku mainio tapa hyödyntää sitä osaamismerkkiä eli sen voi sitten laittaa linkkinä vaikka oppilaitoksen opettajalle tai sit sitä voi laittaa, linkittää, omaan ansioluetteloon jos haluu sitä työnhaussa käyttää. Ja ehkä mikä mua eniten kiehtoo tässä digitaalisuudessa on se että tämän ansiosta sitä osaamismerkkiä voidaan myös mahdollisesti tulevaisuudessa aika helposti liikutella ja siirtää erilaisiin kansallisiin palveluihin. Meillä on olemassa työmarkkinatori ja meillä on olemassa Koskea, onko mahdollista että osaamismerkki jossain vaiheessa voisi kenties näihin järjestelmiin sitten siirtyä? Me itse toteutettiin pilotti missä me siirrettiin osaamismerkki tämmöseen nuorten Duunikoutsi- nimiseen sähköiseen palveluun eli osaamismerkkillä on kyllä myös paljon paljon tällaisia mahdollisuuksia koska se on digitaalisessa muodossa.

Merja Sjöblom: Yhtenä ihan käytännön esimerkkinä siitä että miten sitä osaamista voi hyödyntää on se että aikaisemmin tällaisia paperi sertifikaatteja, paperi todistuksia, on itse kullakin on ollut ollut paljon ja joskus ne saattaa kadota tai sitten niitä jossain paikoissa kerättiin seinälle tai tai muuten hyödynnettiin niin nyt ne on sitten siellä yhdessä paikassa ne kaikki osaamisen sertifikaatit eli osaamismerkit tallessa ja sieltä sitten ihan niinku Lotta sanoo niin digitaalisesti voi jakaa niitä haluamallaan tavalla haluamiinsa kohteisiin, mutta se lähtö tieto säilyy siellä yhdessä paikassa eikä katoa mihinkään.

Tuija Salminen: kun mainitsitte että osaamismerkkejä voi saada paitsi että osallistuu johonkin, niin voi myös todentaa saada niinku tunnustusta sellaisesta osaamisesta jota jo on itsellä olemassa. Mutta miten käytännössä? Sanotaan vaikka että mä osaan nyt vaikka tässä nyt järjestää tämmösen videokonferenssin niin miten mä voisin sitten todentaa sen että että mä tosiaan osaan käyttää ja juontaa ja niin edelleen. Miten osaamismerkkijä voi saada?

Lotta Pakanen: Siihen on oikeastaan kaksi eri tapaa (*yskäisy - anteeksi* ) Toinen on se että sä löydät sellaisen organisaation joka on luonut tästä aiheesta tästä aiheesta osaamismerkin ja sit selvität että mitä kautta tätä osaamismerkkiä vois lähteä vaikkapa hakemaan sillä hakemuksella. Toinen tapa nykyään on se että et meistä jokainen voi itse itselleen luoda osaamismerkin ja kirjata sinne sen oman osaamisensa ja sit lähtee sen jälkeen hakemaan sille omalle osaamiselle suositteluja ja vahvistuksia eri organisaatioilta ja eri henkilöitä. Eli oikeastaan siinä niinku kaks tämmöstä erillistä reittiä että sellainen osaamismerkki on jo valmiina olemassa ja lähde sitä hakemaan tai sit toinen vaihtoehto on se että luot sen itse itsellesi ja käännät sen prosessin vähän toisin päin.

Merja Sjöblom: sen verran voi tuohon tuohon vielä todeta että tosiaan niin yksi paikka mistä niitä valmiina haettavissa olevia merkkejä voi helposti löytää niin on sitten tuo Open Badge Passport, joka on palvelu johon se merkkien kerääjä niitä omia merkkejä kerää. Sieltä löytää hirvittävän hyvin ja helposti merkkien myöntäjiä joko myöntäjän perusteella tai aiheen perusteella ja sitä kautta pääsee sitten tällaisiin merkkihakemuksiin kiinni jolla voi sitä aiemmin hankittu osaamistaan todentaa.

Lotta Pakanen: Ja ainahan voi myöskin sitä ehdottaa sille omalle organisaatiolle jota edustaa jos opiskelee jossain tai tai tekee vapaaehtoistyötä jossain järjestössä että hei että et onko teillä tämän tyyppisiä merkkejä? Ootteko ajatelleet että et tämmöisiä merkkejä vois tuoda? Tiedättekö että onko tällaisia merkkejä olemassa? Niin tottakai kannattaa aina aina sitten myöskin sitä selvittää, mutta me ollaan tuossa nyt erityisesti niinku nuorten kohdalla huomattu että et et on niitä tilanteita että sen nuoren osaaminen ja valmiina olevat osaamismerkit ei sitten ihan täsmääkään niin on ihan hyvä tosiaan sit myöskin muistaa se vaihtoehto että prosessia voi kokeilla myös toisinpäin.

Tuija Salminen: Niin jos vois ajatella että okei, mä voin itselleni kehua vaikka mitä merkkejä, mut tässä on ideana se että siellä täytyy olla ne todisteet mukana. Tai se näyttö siitä että todellakin osaa asian kun merkkiä lähteä luomaan ja se aika hyvää itsearvioinnin paikkakin kun yrittää määrittää että mitä tää mun osaaminen oikeasti on. Että ei oikeestaan ihan helppo tehtävä. Itse koen että sellaisia valmiita kuvauksia mitä nyt esimerkiksi open badge passportissa on eri merkkejä, niin toi on helpompi lähteä hakemaan.

Lotta Pakanen: Joo, oman osaamisen sanoittaminen on taito,  ja se ei oo mikään helppo taito on ihan totta ja siihen ihan varmasti tarvii tukea jos haluaisi toisinpäin kokeilla, mutta mun mielestä sanoit tosi tärkeän asian siitä että et osaamismerkki ei ole vaan kuvaus siitä osaamisesta, niinku Merjakin tuossa jo aikaisemmin toi esille, että osaamismerkki tosiaan pitää sisällään niitä todisteita. Eli joko siellä on se täytetty hakemus mihin sitä omaa osaamistaan avattu, mutta myöskin siihen osaamismerkkiin voi itse liittää todisteita. Eli se voi olla niinku parhaimmillaan jopa tämmönen vähän niinku miniportfolio, tämmönen näytekansio sun osaamisesta mikä jatkuvasti päivittyy ja pysyy dynaamisena. Eli se ei oo semmonen staattinen osoitus on osaamisesta. Toki se voi sellainenkin olla, mutta sitä voi myös tähän digitaalisuuden avuin sit hyödyntää. Että se päivittyy ja pysyy ajan tasalla ja näiden todisteiden lisäksi kun siihen merkkiin voi tosiaan sitten vielä hakea erilaisia suositteluja ja vahvistuksia niiltä henkilöiltä jotka pystyvät sen sun osaamisen taakse tulemaan niin tämä tekee mun mielestä osaamismerkistä tosi arvokkaan todisteen siitä osaamisesta

Välijuonto: *musiikkia* Tämä on Otavian podcast sarja järkipuinti

Tuija Salminen: Mä sen verran tiedän että teillä on ja te ootte mukana Osuvat taidot hankkeessa jossa digi merkkejä ollaan tekemässä vissiin aika aika niinku laajalla rintamalla. Että toi on ihan yks semmonen mistä niinku vähän kaikki työnantajat kysyy että minkälainen itse kunkin digiosaaminen on että nykyään ei oikeastaan voi olla enää missään töissä että ei ei törmäisi jossain kohti tietotekniikkaan.

Merja Sjöblom: Joo kyllä vaan, molemmat molemmat ollaan Lotan kanssa mukana Osuvat taidot hankkeessa jossa tosissaan nyt tekee ensimmäistä valtakunnallista osaamismerkistöä ja tässä nyt meillä kohteena on nää digitaidot. Eli saadaan sitten valtakunnallinen merkistö jolla kuka tahansa voi niitä taitojaan todentaa ja hankkeen aikanahan meillä pilotoidaan näitä rakennettavia osaamismerkkejä tuolla ammatillisissa oppilaitoksissa, vapaan sivistystyön puolella ja ollaan myöskin mahtavasti saatu mukaan digi- ja väestötietoviraston nää valtakunnalliset digituki toimijat.  Eli saadaa sinne hirvittävän hyvää pilotti materiaalia jonka avulla sitten voidaan vielä muokata niitä osaamismerkkejä ja niiden sisältöjä ja merkki hakemuksia. Sen jälkeen me saadaan tosiaan valtakunnallinen merkistö, jolla kuka tahansa voi sen oman osaamisensa osoittaa. Se on yksi näitä osaamismerkkeni todella suuria vahvuuksia että saadaan rakennettua että isossa verkostossa hyvällä yhteistyöllä laajoja merkkikokonaisuuksia joita kuka tahansa voi hyödyntää.  Äärimmäisen mielenkiintoinen työ tässä meillä tehtävänä.
Tuija Salminen: Sit mä ajattelin sillä että mäkin oon oppilaitoksessa töissä että onko mahdollista että meidän oppilaitoskin voisi olla niitä vaikka niitä valtakunnallisiin merkkejä myöntämässä?  Kun mä ajattelin et eikö siinä ole silleen kaksi eri niinku vaihtoehtoa. Joko opiskelija hakea vaikka sen Open Badge Portin kautta merkkiä tai sitten se merkki voitaisi tehdä näyttönä oppilaitoksissa. Onks mä ymmärtänyt oikein?

Merja Sjöblom: Lähtökohtaisesti Osuvat taidot- osaamismerkistö haetaan merkki hakemuksilla, toki siinähän on 5 tasoa ja kaiken kaikkiaan 10 merkkiä haettavana ja ihan sieltä alimmalta tasolta kun lähdetään niin siellä se näytön tekeminen on mahdollista. Mutta sitten kun noustaan niitä portaita ylöspäin niin nimenomaan pohjautuu ne merkit merkkihakemuksiin jolloin se hakemus toimii sen osaamisen todentajana.  Mutta toki teidänkin oppilaitoksen ne tai mikä tahansa muu organisaatio voi jatkossa saada oikeuden

myöntää näitä osaamismerkkejä. Siihen on sitten omat kriteerinsä muun muassa kouluttajakoulutus johon sisältyy tätä arviointi osaamisen kehittämistä ja ja sitten muutamia muita asioita, mutta ilman muuta ja se on tietysti meidän tavoittekin että mahdollisimman laajasti eri toimijat näitä merkkejä sitten jatkossa myöntäisivät.

Tuija Salminen: Meilläkin on menossa semmonen pieni hanke osaamismerkkeihin liittyen ja ollaan ihan aloittelijoita ja sitten mä ajattelin jos oppilaitos kiinnostus tekemään tällaista asiaa asiaa, niin miten sitä pitäisi lähteä rakentaa? Mitä tässä pitäisi tehdä ensiksi? Meidän oppilaitos tuli ensiksi kyllä mukaan siihen Badge Finland verkostoon. Se oli varmaan ensimmäinen askel, mut mitä muuta?

Lotta Pakanen: Kyllähän se lähtee sieltä tietyllä tavalla sen teidän organisaation tavoitteiden miettimisestä, että mikä se on teillä se osaaminen josta te niitä osaamismerkkejä haluatte luoda. Onko ne koulutuksia, onko ne jotain muita tehtäviä, mitä siellä siellä organisaatiossa on? Onko se jotain sellaista osaamista mikä syntyy vaikkapa sen opetussuunnitelman ulkopuolelta? Eli siitähän se lähtee. Eli mikä se on se osaaminen mille halutaan merkki luoda? Sen jälkeen tulee sit pohdittavaksi sitä että et mikä se on se merkkikokonaisuus, luodaanko yksittäinen merkki, vai lähdetäänkö rakentaa jotain isompaa kokonaisuutta ja millä tavalla se kokonaisuus taas sitten muotoutuu. Sitten päästäänkin aika äkkiä ´niihin resursseihin, mutta siitähän se kaikki lähtee. Eli periaatteessa pitää miettiä että et mikä siellä meidän organisaatiossa on sitä sellaista osaamista jota me halutaan osaamismerkein tunnusta.

Merja Sjöblom: Ja äärimmäisen mukava tapa sitten taas niinkuin opettajien tai suunnittelijoiden lähtee tutustumaan niihin merkkeihin on se että ensin ottaa itse käyttöön Open Badge Passportin ja lähtee sieltä vähän katsomaan että mitä kaikkia merkkejä on myönnetty ja mitä löytyy ja ehkä testaa jotakin. En malta olla nostamatta tässä kohtaa esiin tota Kopioston Kopiraittilan koulua, jossa on esimerkiksi opettajien tekijänoikeus taitoja varten tällainen peli ja kun sen pelin suorittaa niin siitä saa osaamismerkki. Eli kaksi kärpästä yhdellä iskulla sekä todentaa sen oman tekijänoikeus osaamisensa että saa osaamismerkin. Näkee sen prosessin ja saa siitä hyvää kuvaa ja varmasti eväitä siihen oman oppilaitoksen osaamismerkkityön suunnitteluun.

Tuija Salminen: Joo, tuo on tosi mielenkiintonen. Pitä lähteä itsekin kokeilemaan että onko tekijänoikeusasiat hallussa. Mä semmosta mietin tässä että mulla on semmoinen käsitys että Suomessa aika paljon on tuota jo tehty merkkejä henkilöstön osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen, että ehkä niinkään paljon oppilaitoksissa. Olenko oikeassa vai väärässä? Teillä on varmaan parempi käsitys siitä että kuinka laajassa käytössä merkit on jo tällä hetkellä Suomessa?

Merja Sjöblom: Kyllä sulla siinä ihan ihan oikea näkökulma siihen on, että aika paljon nimenomaan oppilaitos puolella merkkejä on lähdetty kehittämään sieltä henkilöstön osaamisen todentamisesta, mikä on ja tietysti aivan loistava asia. Mutta kyllä niitä toki myönnetään paljon opiskelijoillekin ja voitaisiin myöntää paljon enemmänkin. Tietysti Osuvista taidosta jo puhuttiin jossa opiskelijoiden digitaitoja voidaan todentaa, mutta ihan yhtälailla mitä tahansa osaamisen osia. Esimerkiksi monet näyttötutkinnotkin voitaisiin palastella niin että niistäkin hyvinkin voitaisiin myöntää osaamismerkkejä. Ja onhan tuolla todella paljon opiskelijoillekin suunnattuja osaamismerkkejä nyt jo liikenteessä, mutta se on

tuo vapaa-ehtoistyö ja järjestöt on kyllä Suomessa olleet esimerkillinen osaamismerkkien suunnittelija- ja myöntäjätaho. Yrityksiä alkaa olla oikein mukavasti mukana henkilöstön kehittämisessä tai muuten osaamisen todentamisessa. Monet yritykset vaan tekee sen sillä tavalla että ei sitä kerro kauheesti julkisesti että se on sitä sisäistä toimintaa. Mutta sitten esimerkkinä tässäkin niin esimerkiksi tämmönen auto kuin Volvo Cars niiin heillä on esimerkiksi huoltohenkilökunnalle tällasia sertifikaatteja joita pitää uusia aika-ajoin ja niiden uusiminen ja sitä kautta sen sertifikaatin todentaminen digitaalinen osaamismerkkien avulla on huomattavasti enemmän tätä päivää kuin ne perinteiset sertifikaatit siellä sitten työhuoneen seinällä. Eli kauheen moninaisia tapoja ja moninaisia toimijoita ja varmasti lisää tulee koko ajan.

Tuija Salminen: Joo ja meillä on nyt tota niin lähdössä liikkeelle, me ollaan siis oppilaitos Otavia ja sen Nettilukiossa on lukiokoulutusta muun muassa on aika paljon, toki paljon muutakin vapaata sivistystyötä ja niin edelleen. Siellä on meillä sellainen ajatus että toi uusi opetussuunnitelma on tulossa käyttöön ja siellä on näitä laaja-alaisia osaamisia, jotka menee aika hyvin yksi yhteen tämmösen ennakoidusti myös tulevaisuuden taidot. Eli mitä taitoja tarvitaan vaikka työelämässä tulevaisuudessa? Se ei ole pelkästään se ammatillinen osaaminen vaan jos just tämmönen vuorovaikutusosaaminen, digiosaamisen mainittiinkin jo, sosiaalinen osaaminen, hyvinvointiosaaminen, kestävään kehitykseen liittyvät kysymykset, sellainen osaaminen, luovaa osaamista ja kaikkee muuta,  niin mä jostakin oli katsovinani Lotta että teillä oli jo sellaisia tämmösii niinku luovuuteen ja sosiaalisuuteen ja vuorovaikutukseen liittyviä merkkejä olemassa. Niin onks niitä sitten mahdollista saada toisen oppilaitoksen käyttöön?

Lotta Pakanen: Joo, kyllä on. Siis kaikki osaamismerkit mitä Sivis luo tai on luomassa on sellaisia jo automaattisesti että niitä voidaan jakaa kaikkien halukkaiden käyttöön. Eli meidän ajatus osaamismerkeistä on että me toimitaan vähän semmosena osaamismerkkien hautomona,  jos vois sanoa, eli me yhdessä muiden kanssa niitä merkkejä luodaan ja sit voidaan niitä jakaa myöskin muiden käyttöön. Ja nää osaamismerkit mistä puhuit on osa tämmöstä meidän työelämän työelämätaitojen osaamismerkki kokonaisuutta. Sitä on ollut mukana suunnittelemassa neljä suomalaista kansalaisjärjestöjä ja sitten Accenture Finland meidän lisäksi. Hyvin paljon pohjataan on siihen opetushallituksen osaaminen 2035 julkaisuun missä määriteltiin niitä tulevaisuuden työelämätaitoja. Meillä on tämmönen kahdeksan osaamismerkin kokonaisuus, osaamismerkki perhe, joka tunnustaa näitä erilaisia työelämäosaamisia ja siellä on hakemus millä niitä merkkejä haetaan mihin se osaaminen osoitetaan ja todennetaan. Siellä on myös paljon avaavia esimerkkejä. Ehkä myöskin sellasia niinkun tapoja hankkia työelämä osaamista mitä ei niinku heti ensimmäisenä tule mieleen, että tätäkin kautta olen voinut työelämässä tarvittavaa osaamista hankkia. Mutta kyllä, semmonen osaamismerkit perhe on olemassa ja sitä tällä hetkellä monessa paikassa ja käytetäänkin. Ehdottomasti sen saa kuka tahansa käyttöönsä.

Tuija Salminen: Joo tässä onkin se hienoa että kaikki ei tartte lähtee tekemään itse vaan kannattaa vähän katsoa että mitä on jo olemassa ja mitä voi niinkun suoraan hyödyntää ja hyödyttää sillä tavalla opiskelijoita nopeastikin. Mutta mitäs tää sitten kun aika paljon puhuttu tästä merkkien vastaanottaja näkökulmasta, että et se on tosi hyvä että saa sitä osaamista tunnistetaan ja tunnustetaan. Mitäs sitten merkin myöntäjä? Mitäs oppilaitokset, järjestöt, yritykset, mitä ne myöntäjät hyötyy näistä merkeistä?

Lotta Pakanen: Kyllähän se merkki on semmonen toiminnan suunnittelun työkalu myös tietyllä tavalla, että kun se auttaa visualisoimaan erilaisia isompiakin kokonaisuuksia niin meillä ainakin sitä on käytetty paljon tämmösen toiminnan suunnittelun työkaluna. Eli on mietitty ehkä enemmän sieltä osaamisen näkökulmasta että mitä osaamista oma organisaatio tuottaa ja sit lähetetty merkkien avulla rakentelemaan erilaisia kokonaisuuksia. Mut kyllä myös uskotaan siihen että et merkkien avulla tunnettuus meidän omasta organisaatiosta kasvaa, tietyllä tavalla tulee sitä brändiä, koska niinku Merja tuossa sanoi heti aluksi, niin osaamismerkeissä on kuitenkin se kuva ja osaamismerkkiin tulee tiedot myöntäjästä ja sit kun niitä osaamismerkkejä tuolla jakaa sinne sun tänne niin kyllähän siellä sitten aina näkyy se meidän organisaation ilme. Ja sit meillä taas monet järjestöt sanoo että tämmöinen niinkun moderni digitaalinen tapa tuoda sitä osaamista esille voi olla myöskin semmonen vetovoimatekijä. Eli hoksataan että hei tuolla järjestössä mä pystyn saamaan tämmösen osaamismerkin kaikesta siitä osaamisesta mitä mä mun järjestöurani aikana teen. Se voi olla myöskin tämmönen houkutteleva tekijä sen kaiken lisäksi. Nämä kolme asiaa minä nostaisin nyt tähän kärkeen.

Merja Sjöblom: Joo ja ne on kaikki tärkeitä ja niiden lisäks mä ostaisin vielä siellä oppilaitoksessa itsessään niin sen yksittäisen opettajan ja arvioijan roolin. Silloin kun osaamismerkit se on rakennettu niin että siellä on se kaikki osaaminen sanoitettu ja sitten sen osaamisen osoittamisen tapa on määritelty, on se sitten hakemus tai tai muulla tavalla, niin se keventää myös sitä arvioijan taakkaa ja sitten lisäksi arviointia voidaan osaamismerkkien avulla myöskin hyvin jakaa ja tarvittaessa hyödyntää jopa ulkopuolisia arvioijia. Eli näkisin että se mallina on helppo ja tosiaan niin yksittäisille arvioijille vähän kevyempi ratkaisu kuin ehkä joku muu. Paljon on hyötyjä.

Tuija Salminen: Tästä asiasta olisi varmaan paljon lisääkin keskusteltavaa ja ehkä järjestämme toisenkin podcastin, mutta tällä kertaa mä kiitän, Merja ja Lotta, teitä molempia todella asiantuntevista kommenteista ja puheenvuoroista ja oikeastaan kaikkia kuuntelijoita varmaan kehotamme ryhtymään osaamismerkkien kerääjäksi ja luojaksi. Kiitos teille!

Lotta Pakanen: Kiitos

Merja Sjöblom: Kiitos